

„פונמיות“

מ. Halle and Clements (1983) *Problem Book in Phonology: A Workbook for Introductory Courses in Linguistics and in Modern Phonology*. MIT Press.

בשפת אוֹאֹדְהָאם [t] ו- [č] הם אלופונים של פונמה אחת, שנכנה /t/, ואילו [d] ו- [ǰ] הם אלופונים של פונמה שנייה, אותה נכנה /d/. שימו לב לדוגמאות הבאות והייצוגים הפונטיים. /d/ ו- /ǰ/ ההפוכים הינן פונמות נפרדות.

‘להריח’	/hiwgid/	[híwgid]	.10	‘לפנות’	/bidim/	[bǰim]	.1
‘לשכור’	/tihan/	[číhan]	.11	‘לפצל’	/ta:pan/	[tá:pan]	.2
‘להתחמם’	/tojni/	[tóni]	.12	‘לבשל’	/hidod/	[hídod]	.3
‘להתנדנד’	/wiɖut/	[wíɖut]	.13	‘לחסן’	/tikid/	[čǰikid]	.4
‘רגליים’	/ta:taɖ/	[tá:taɖ]	.14	‘לירות’	/gatwid/	[gátwid]	.5
‘לבנות בית בשביל ...’	/ki:tud/	[kí:čud]	.15	‘להשחיר’	/tuku/	[čúku]	.6
‘להזדווג’	/do:dom/	[dó:dom]	.16	‘ללחוץ ביד’	/dagɖp/	[dágɖp]	.7
‘לגעת’	/ta:tam/	[tá:tam]	.17	‘להלבין’	/toha/	[tóha]	.8
				‘גשם’	/du:kǰ/	[ǰú:kǰ]	.9

איך יודעים ש- [t] ו- [č] אלופונים של /t/ וש- [d] ו- [ǰ] אלופונים של /d/? זה לא מפני שהם נשמעים זהים; לאוזניים שלנו [t] ו- [č] נשמעים שונים אחד מהשני. אלא יודעים כתוצאה מהתפוצה של [t] ו- [č]: נמצא בתפוצה משלימה עם [č]. תמלאו את הטבלה ע"י סימון מה בא לפני ואחרי [t,d] ולפני ואחרי [č,ǰ]. משתמשים בסולמית # כדי לסמן את קצה המילה. התוצאות של שתי המילים הראשונות כבר נמצאים בטבלה.

[t,d]	[č,ǰ]
#_a:	i_i

אפיינו את התפוצה של כל קבוצה של הגאים.

שפת אוֹאֹדְהָאם, ידועה בעבר כפאפאגו, היא שפה אוטו-אצטקית עם 12,000 דוברים בדרום-מזרח אריזונה בארצות הברית.

